P9_TA(2021)0054

Padėtis Mianmare

2021 m. vasario 11 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl padėties Mianmare (2021/2540(RSP))

(2021/C 465/13)

Europos Parlamentas,

— atsižvelgdamas į savo ankstesnes rezoliucijas dėl Mianmaro ir rohinjų padėties, visų pirma į 2012 m. lapkričio 22 d. ([1]), 2012 m. balandžio 20 d. ([2]), 2010 m. gegužės 20 d. ([3]), 2010 m. lapkričio 25 d. ([4]), 2016 m. liepos 7 d. ([5]), 2016 m. gruodžio 15 d. ([6]), 2017 m. rugsėjo 14 d. ([7]), 2018 m. birželio 14 d. ([8]), 2018 m. rugsėjo 13 d. ([9]) ir 2019 m. rugsėjo 19 d. ([10]) rezoliucijas,

— atsižvelgdamas į Tarybos 2018 m. vasario 26 d. ir 2018 m. gruodžio 10 d. išvadas dėl Mianmaro / Birmos,

— atsižvelgdamas į 2020 m. balandžio 23 d. Tarybos sprendimą dar dvylikai mėnesių pratęsti dabar Mianmarui taikomas ribojamąsias priemones,

— atsižvelgdamas į 2020 m. spalio 14 d. per vaizdo konferenciją surengtą šeštąjį Europos Sąjungos ir Mianmaro dialogą žmogaus teisių klausimais,

— atsižvelgdamas į Komisijos pirmininko pavaduotojo ir Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai 2021 m. vasario 1 d. pareiškimą dėl Mianmaro,

— atsižvelgdamas į Komisijos pirmininko pavaduotojo ir Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai 2021 m. vasario 2 d. deklaraciją dėl Mianmaro, paskelbtą Europos Sąjungos vardu,

— atsižvelgdamas į 2018 m. kovo 23 d. generalinio sekretoriaus Jungtinių Tautų Saugumo Tarybai pateiktą pranešimą apie seksualinį smurtą, susijusį su konfliktu (S/2018/250),

— atsižvelgdamas į JT Žmogaus teisių tarybos (ŽTT) ataskaitas dėl Mianmaro ir rohinjų musulmonų ir kitų mažumų žmogaus teisių padėties,

— atsižvelgdamas į 2019 m. rugpjūčio 22 d. UNIFFM pranešimą dėl seksualinio smurto ir smurto dėl lyties Mianmare ir jo etninių konfliktų poveikį lytims (A/HRC/42/CRP.4),

— atsižvelgdamas į specialiojo pranešėjo žmogaus teisių padėties Mianmare klausimais, Vyriausiojo žmogaus teisių komisaro biuro ataskaitas ir pagal TDO priežiūros mechanizmą parengtas ataskaitas,

— atsižvelgdamas į 2020 m. sausio 23 d. Tarptautinio Teisingumo Teismo nutartį dėl prašymo nurodyti laikinąsias priemones, kurias pateikė Gambijos Respublika byloje dėl prašymo taikyti Konvenciją dėl kelio užkirtimo genocido nusikaltimui ir baudimo už jį (Gambija prieš Mianmarą),

— atsižvelgdamas į 1949 m. Ženevos konvencijas ir jų papildomus protokolus,

— atsižvelgdamas į 1948 m. Visuotinę žmogaus teisių deklaraciją,

— atsižvelgdamas į 1951 m. Jungtinių Tautų konvenciją dėl pabėgėlių statuso ir į jos 1967 m. protokolą,

---

([1]) OL C 419, 2015 12 16, p. 189.
([2]) OL C 258 E, 2013 9 7, p. 79.
([3]) OL C 161 E, 2011 5 31, p. 154.
([4]) OL C 99 E, 2012 4 3, p. 120.
([5]) OL C 101, 2018 3 16, p. 134.
([6]) OL C 238, 2018 7 6, p. 112.
([7]) OL C 337, 2018 9 20, p. 109.
([8]) OL C 28, 2020 1 27, p. 80.
([9]) OL C 433, 2019 12 23, p. 124.
([10]) Priimti tekstai, P9_TA(2019)0018.

2021 m. vasario 11 d., ketvirtadienis

— atsižvelgdamas į 1948 m. JT konvenciją dėl kelio užkirtimo genocido nusikaltimui ir baudimo už jį,

— atsižvelgdamas į 1966 m. Tarptautinio pilietinių ir politinių teisių pakto (TPPTP) 25 straipsnį,

— atsižvelgdamas į 2021 m. sausio 29 d. bendrą diplomatinių misijų Mianmare pareiškimą dėl paramos Mianmaro perėjimui prie demokratijos ir pastangoms skatinti taiką, žmogaus teises ir šalies vystymąsi,

— atsižvelgdamas į Komisijos pirmininko pavaduotojo ir Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai 2021 m. vasario 1 d. pareiškimą dėl Mianmaro,

— atsižvelgdamas į 2021 m. vasario 3 d. G 7 užsienio reikalų ministrų pareiškimą, kuriame smerkiamas valstybės perversmas Mianmare,

— atsižvelgdamas į JT Saugumo Tarybos 2021 m. vasario 5 d. pranešimą spaudai dėl Mianmaro,

— atsižvelgdamas į 2021 m. vasario 4 d. JT generalinio sekretoriaus António Guterreso pareiškimą,

— atsižvelgdamas į 2021 m. vasario 1 d. Pietryčių Azijos valstybių asociacijos (ASEAN) pirmininko pareiškimą dėl įvykių Mianmaro Sąjungos Respublikoje,

— atsižvelgdamas į TPPTP,

— atsižvelgdamas į Tomo Andrewso, JT specialiojo pranešėjo Mianmaro klausimais, pareiškimus,

— atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 132 straipsnio 2 dalį,

A. kadangi 2021 m. vasario 1 d. Mianmaro karinės pajėgos (toliau – „Tatmadaw“), aiškiai pažeisdamos Mianmaro Konstituciją, sulaikė Prezidentą Win Myintą ir valstybės patarėją Aung San Suu Kyi, taip pat pagrindinius vyriausybės narius, įvykdžiusios perversmą, užgrobė leidžiamosios, teisminės ir vykdomosios valdžios kontrolę ir vieniems metams paskelbė nepaprastąją padėtį;

B. kadangi, reaguojant į perversmą, įvairiuose Mianmaro miestuose surengti protestai; kadangi 2021 m. vasario 7 d. Jangone apytikriai 100 000 žmonių dalyvavo taikioje demonstracijoje prieš perversmą; kadangi nuo 2021 m. vasario 1 d. neteisėtai sulaikyti apytikriai 164 politikai, vyriausybės pareigūnai, pilietinės visuomenės atstovai, vienuoliai ir rašytojai arba jiems skirtas namų areštas; kadangi, reaguodamos į tebesitęsiančius protestus vasario 8 d. karinės pajėgos paskelbė karo padėtį didžiausiuose šalies miestuose, įvedė naktinę komendanto valandą ir uždraudė visus daugiau kaip penkių žmonių susibūrimus;

C. kadangi 2020 m. lapkričio 8 d. Mianmare surengti rinkimai, kuriuos laimėjo Nacionalinės demokratijos lygos (NLD) partija, gavusi 396 mandatus iš 476 (maždaug 83 proc. visų galimų mandatų); kadangi tai buvo antrieji užginčyti rinkimai po beveik 50 metų karinės diktatūros, o „Tatmadaw“ remiama Sąjungos solidarumo ir vystymosi partija (USDP) laimėjo tik 33 mandatus; kadangi NLD partija gavo dar didesnę balsų dalį po 2015 m. rinkimų, kurie buvo pirmieji demokratiniai rinkimai Mianmare nuo 1990 m. ir kuriuose NLD laimėjo 360 mandatų, o USDP – 41; kadangi karinės pajėgos jau buvo atsisakiusios pripažinti 1990 m. rinkimus, kuriuose NLD laimėjo 392 mandatus iš 492;

D. kadangi visuose demokratiniuose rinkimuose nuosekliai dalyvavo maždaug 70 proc. rinkėjų ir taip Mianmaro liaudis išreiškė paramą demokratijai;

E. kadangi naujasis parlamentas pirmą kartą turėjo rinktis perversmo dieną; kadangi vykdant karinį perversmą neatsižvelgta į demokratiškai išreikštą Mianmaro piliečių valią ir jis atspindi „Tatmadaw“ ketinimą dar kartą perimti visišką Mianmaro valdžią, kaip tai nutiko per jų karinį valdymą, kuris oficialiai baigėsi 2012 m., tačiau iš tiesų dar nesibaigė; kadangi „Tatmadaw“ nurodė, kad praėjus paskelbtam vienų metų trukmės nepaprastosios padėties laikotarpiui bus surengti nauji rinkimai, ir tai reiškia, kad šiuo laikotarpiu nevyks parlamentinis atstovavimas;

F. kadangi, nepaisant perversmo, 2021 m. vasario 4 d. 70 išrinktų parlamento narių davė parlamento nario priesaiką tęsti parlamento veiklą ir vykdyti jiems, kaip piliečių atstovams, suteiktus įgaliojimus;

G. kadangi karinės pajėgos „Tatmadaw“, aiškiai žinodamos, kad piliečiai juos menkai palaiko, atsisakė pripažinti rinkimų rezultatus ir nurodė, kad rinkimai buvo klastojami dideliu mastu, tačiau nepateikė jokių įrodymų; kadangi Mianmaro rinkimų komisija ir rinkimų stebėtojai nepatvirtino „Tatmadaw“ kaltinimų; kadangi „Tatmadaw“ ir jo politinis įgaliotinis – USDP – pastarosiomis savaitėmis pateikė daugiau kaltinimų dėl rinkimų pažeidimų, ragindami įsikišti Sąjungos Mianmaro rinkimų komisiją; kadangi karinės pajėgos organizuoja demonstracijas, per kurias remiama kariuomenė; kadangi apytiksliai 1,5 mln. etninių mažumų rinkėjų konfliktinėse zonose, daugiausia rohinjams, nebuvo leista dalyvauti rinkimuose; kadangi pagal Mianmaro pilietybės įstatymą rohinjai laikomi nepiliečiais arba užsienio gyventojais, taip jiems atimant pilietybę;

H. kadangi šis karinis perversmas yra akivaizdus 2008 m. Mianmaro konstitucijos pažeidimas; kadangi Mianmaro Konstitucijoje nurodyta, kad tik prezidentas gali panaikinti civilinį valdymą; kadangi dėl to 2021 m. vasario 1 d. karinis perversmas prieštaravo Konstitucijai, nes prezidentas Win Myint buvo neteisėtai sulaikytas;

I. kadangi „Tatmadaw“ laikinuoju prezidentu paskyrė generolą Myintą Swe; kadangi karinių pajėgų vyriausiasis vadas generolas Min Aung Hlaing, kuris dėl dalyvavimo persekiojant musulmonų mažumą įtrauktas į tarptautinių sankcijų sąrašus, veikiausiai toliau bus sprendimus priimantis pareigūnas;

J. kadangi po perversmo „Tatmadaw“ smarkiai apribojo erdvę pilietinei visuomenei ir paskelbė griežtus žiniasklaidos apribojimus, įskaitant visišką interneto ir socialinės žiniasklaidos platformų blokavimą; kadangi tarptautiniai stebėtojai kaltina „Tatmadaw“ melagingų naujienų skleidimu, siekiant manipuliuoti visuomenės nuomone apie perversmą; kadangi visoje šalyje taikomi socialinės žiniasklaidos apribojimai, o televizija transliuoja tik kariuomenės valdomą „Myawaddy“ televizijos kanalą;

K. kadangi karinėms pajėgoms tapo įprasta politinius konkurentus ir kritikus palikti nuošalyje apkaltinant juos nepagrįstais nusikaltimais; kadangi Aung San Suu Kyi buvo sulaikyta ir paskiau apkaltinta dėl neteisėto ne mažiau kaip dešimties nešiojamų radijo stotelių importo; kadangi 2021 m. vasario 1 d. nušalintas prezidentas Win Myint buvo sulaikytas dėl nepaprastosios padėties taisyklių dėl koronaviruso pažeidimo ir yra kaltinamas tuo, kad per praėjusiais metais vykusią rinkimų kampaniją pasisveikino su automobilyje sėdinčiais rėmėjais; kadangi, jeigu Aung San Suu Kyi ir Win Myint būtų pripažinti kaltais, jiems grėstų iki trejų metų kalėjimo; kadangi teistumas galėtų užkirsti jiems kelią grįžti į valstybės tarnybą;

L. kadangi apytikriai 100 grupių prisijungė prie pilietinio nepaklusnumo judėjimo, kuris, be kita ko, ragino rengti streikus medicininių paslaugų sektoriuje;

M. kadangi Mianmare ilgą laiką vyksta demokratinė kova ir karinės represijos; kadangi nuo to laiko, kai 1948 m. paskelbta Mianmaro nepriklausomybė nuo Jungtinės Karalystės, itin ilgą laiką (1962–2015 m.) karinės pajėgos tvirtai laikė valdžią savo rankose ir ribojo bet kokią demokratinę pažangą, įskaitant pilietinės visuomenės organizacijas, ribojo žmogaus teises ir įkalino opozicijos aktyvistus, įskaitant 1991 m. Nobelio taikos premijos laureatę Aung San Suu Kyi, kuriai didelę 1989–2010 m. laikotarpio dalį buvo taikomas namų areštas;

N. kadangi 2008 m. priimta dabartinė konstitucija ir kadangi prieš rinkimus žmogaus teisių organizacijos išreiškė susirūpinimą dėl to, kad pagal ją užtikrinama, kad 25 proc. parlamento mandatų būtų skirti „Tatmadaw“, ir taip karinėms pajėgoms suteikiami įgaliojimai vetuoti bet kokius tolesnius Konstitucijos pakeitimus, kuriems priimti turėtų reikėti 75 proc. balsų; kadangi konstitucija taip pat užtikrinama, kad „Tatmadaw“ išsaugotų visišką saugumo pajėgų, policijos ir Vidaus reikalų, gynybos ir pasienio reikalų ministerijų kontrolę;

O. kadangi po daugybės protestų ir kovų šalies viduje XX a. antrojo dešimtmečio pradžioje šalis laipsniškai tapo demokratiškai atviresnė, dėl to padidėjo pilietinės laisvės, įskaitant lėtą demokratinę pažangą, kuri matyti iš 2015 m. visuotinių rinkimų, taip pat kelių papildomų rinkimų, kuriuos didele persvara laimėjo opozicijos partija NLD;

P. kadangi, atsižvelgiant į bendrą keblią padėtį, nors nuo 2015 m. Mianmare vykdomas pusiau demokratinis ir civilinis valdymas, jis tebėra pažeidžiama valstybė, kurioje tvyro įtampa, turint omenyje tai, kad iš esmės sutampa demokratinių pajėgų ir „Tatmadaw“ požiūris į tam tikrus ekonominės plėtros projektus ir ekonomikos reformas, visiškai skiriasi jų vizijos dėl šalies ateities;

2021 m. vasario 11 d., ketvirtadienis

Q. kadangi nuo 2010 m. didėja Mianmaro atvirumas demokratijai, iš esmės pagrįstas poreikiu vykdyti šalies ekonominę plėtrą, nes dėl šalies karinio valdymo ir grubių žmogaus teisių pažeidimų jam buvo taikomos griežtos tarptautinės sankcijos; kadangi dėl apdairių demokratinių reformų lėtai sušvelnintos tam tikros tarptautinės sankcijos ir taip sudarytos galimybės ekonominei plėtrai, taip pat tai buvo naudinga daugybei Mianmaro gyventojų; pabrėžia, kad dėl karinio perversmo buvo atkurta iki demokratijos procesų buvusi padėtis, dėl kurios pažeidžiamos „Viskas, išskyrus ginklus“ sistemos lengvatų suteikimo ir sankcijų panaikinimo sąlygos;

R. kadangi žmogaus teisių pažeidimai, visų pirma kalbant apie Mianmaro musulmonų mažumą, ypač rohinjus, kurių Mianmaro vyriausybė nepripažino kaip etninės šalies grupės, buvo tęsiami po to, kai Mianmaras tapo atviresnis demokratijai, ir pasiekė tragišką kulminaciją, kai 2017 m. buvo vykdomi žiaurumai, kuriuos JT priskyrė etniniam valymui; dėl to pabėgėliai masiškai užplūdo kaimyninį Bangladešą; kadangi, nepaisant daugybės tarptautinės bendruomenės raginimų, rohinjų mažuma iki šiol tebėra persekiojama Mianmare;

S. kadangi Mianmaro vyriausybė iš esmės ignoravo tarptautinius raginimus nutraukti rohinjų etninį valymą ir pagerinti jų padėtį; kadangi dėl to 2019 m. rugsėjo mėn. Parlamentas galiausiai pašalino tuometinę Mianmaro valstybės patarėją ir Užsienio reikalų ministrę Aung San Suu Kyi iš Sacharovo žmogaus teisių premijos laureatų sąrašo dėl jos negebėjimo kovoti su šiais dokumentais patvirtintais žmogaus teisių pažeidimais; kadangi nuo to laiko tarptautinės sankcijos dėl žmogaus teisių pažeidimų, be kitų asmenų, paskelbtos karinių pajėgų ir vyriausiajam vadui generolui Min Aung Hlaingui;

T. kadangi Mianmare yra daugybė etninių grupių, įskaitant rohinjus, kajinus, rachinus, šanus ir činus; kadangi dėl vidinių konfliktų pastaraisiais dešimtmečiais tragiškai žuvo daugybė žmonių; kadangi dėl neseniai įvykusių susirėmimų Kajinų valstijoje vien nuo 2020 m. gruodžio mėn. perkelti 4 000 asmenų; kadangi pastaraisiais metais kariuomenė, kaip įtariama, įvykdė šiurkščių žmogaus teisių pažeidimų ir žiaurumų, įskaitant žaginimą ir karo nusikaltimus dėl kurių Tarptautinis baudžiamasis teismas (TBT) pradėjo tyrimą, susijusį būtent su rohinjų mažumos padėtimi; kadangi IIFFMM paragino atlikti tyrimą ir pradėti generolo Min Aung Hlaingo baudžiamąjį persekiojimą dėl genocido šiaurės Rachinų valstijoje, taip pat dėl nusikaltimų žmoniškumui ir karo nusikaltimų Rachinų, Kačinų ir Šanų valstijose;

U. kadangi Tarptautinis Teisingumo Teismas (TTT) 2020 m. sausio 23 d. nutartimi nurodė laikinąsias priemones, taikomas byloje, susijusioje su Genocido konvencija ir rohinjais, kurią Gambija pradėjo prieš Mianmarą; kadangi Mianmaro vyriausybė, kurios interesus TTT gina Aung San Suu Kyi, kaltinimus dėl genocido pavadino klaidinančiais ir trukdančiais susidaryti faktinį vaizdą apie padėtį; kadangi Mianmaro vyriausybės veiksmai, siekiant kovoti su žmogaus teisių pažeidimais, buvo riboti ir susiję su keliomis prezidento direktyvomis; kadangi vyriausybė dar turi pakeisti arba panaikinti pagrindinius įstatymus, kuriais sudaromos palankios sąlygos diskriminacijai, įskaitant 1982 m. Pilietybės įstatymą;

V. kadangi ES nuolat ragino traukti atsakomybėn už tokius nusikaltimus atsakingus asmenis ir parėmė JT ŽTT 2018 m. rugsėjo 27 d. ir JT Generalinės Asamblėjos Trečiojo komiteto 2018 m. lapkričio 16 d. priimtas rezoliucijas; kadangi dauguma vyresniųjų kariuomenės pareigūnų, kurie prižiūrėjo išpuolius prieš rohinjus, toliau eina pareigas ir dalyvavo kariniame perversme; kadangi Parlamentas labai daug kartų pasmerkė žmogaus teisių pažeidimus ir sisteminius bei plataus masto išpuolius prieš rohinjus;

W. kadangi nuo 2013 m. Europos Sąjunga teikia politinę ir finansinę paramą Mianmaro perėjimo prie demokratijos procesui ir deda didžiules pastangas skatinti taiką, žmogaus teises ir šalies vystymąsi; kadangi 2015 m. spalio mėn. ES, kaip tarptautinė stebėtoja, pasirašė Šalies paliaubų susitarimą, kuris atspindi jos vaidmenį remiant taikos procesą; kadangi 2014–2020 m. laikotarpiu ES Mianmarui skyrė 688 mln. EUR dydžio paramą plėtrai; kadangi pagal sistemą „Viskas, išskyrus ginklus“ Mianmarui taikomos prekybos lengvatos, kurios suteikia galimybę patekti į ES bendrąją rinką netaikant muitų ir kvotų; pažymi, kad jau 2018 m. buvo pradėtas tvirtesnis dalyvavimo sistemoje VIG procesas, kuriame daugiausia dėmesio skirta žmogaus teisių konvencijų ir darbuotojų teisių laikymuisi;

X. kadangi Taryba 2020 m. balandžio 23 d. dar metams – iki 2021 m. balandžio 30 d. – paliko galioti ribojamąsias priemones, įskaitant turto įšaldymą ir draudimą keliauti 14 Mianmaro vyresniųjų karininkų, sienos apsaugos ir policijos pareigūnų, atsakingų už žmogaus teisių pažeidimus, padarytus prieš rohinjus, etninei mažumai

priklausančius kaimų gyventojus ir civilius gyventojus Rachinų, Kačinų ir Šanų valstijose; kadangi generolui Min Aung Hlaingui arba generolo vyriausiajam pavaduotojui Soe Winui nenustatytos jokios ribojamosios priemonės;

Y. kadangi skaičiuojama, kad Rachinų valstijoje tebėra apie 600 000 rohinjų, prieš kuriuos nuolat vykdoma diskriminacinė politika ir praktika, sistemingai pažeidžiamos jų pagrindinės teisės, jie savavališkai suimami, įkalinami perpildytose stovyklose, ribojama jų judėjimo laisvė ir itin ribojamos jų galimybės gauti išsilavinimą ir sveikatos priežiūros paslaugas;

Z. kadangi likus savaitei iki perversmo Tarptautinis valiutos fondas (TVF) Mianmarui pervedė 350 mln. EUR dydžio skubų finansavimą kovai su koronavirusu;

AA. kadangi karinės pajėgos („Tatmadaw“) ir jų generolai susiduria su plataus masto įtarimais korupcija ir aktyviai dalyvauja Mianmaro ekonomikoje, nes jiems priklauso įtakingi konglomeratai, jie kontroliuoja šalies prekybą nefritais ir mediena, valdo infrastruktūrą, kaip antai uostus ir užtvankas, valdo bankus, draudimą, sporto sales ir žiniasklaidą; kadangi karinis perversmas kelia grėsmę nenutrūkstamoms tarptautinėms investicijoms, turizmui ir finansams;

AB. kadangi daugybė tarptautinių veikėjų, kaip antai Jungtinės Amerikos Valstijos, Jungtinė Karalystė, Japonija, Indija, Australija ir Kanada pasmerkė karinį perversmą, išreiškė kritiką jam ir susirūpinimą dėl jo; kadangi ASEAN pirmininkas paskelbė pareiškimą, kuriame raginama vykdyti „dialogą, susitaikymą ir grįžti į įprastą padėtį“; kadangi 2021 m. vasario 5 d. Indonezijos prezidentas Joko Widodo ir Malaizijos ministras pirmininkas Muhyiddin Yassin paragino šiuo klausimu surengti specialių ASEAN posėdį;

AC. kadangi JT generalinis sekretorius A. Guterres karinį perversmą pavadino „visiškai nepriimtinu“; kadangi JT Saugumo Taryba paskelbė pareiškimą spaudai, kuriame išreikštas „didelis susirūpinimas“ dėl karinio perversmo Mianmare ir raginama nedelsiant paleisti išrinktus šalies vadovus Aung San Suu Kyi ir prezidentą Win Myintą; kadangi Kinija ir Rusija sutrukdė JT Saugumo Tarybai priimti griežtesnį dokumentą; kadangi 2021 m. vasario 7 d. Tom Andrews, JT specialusis pranešėjas Mianmaro klausimais, paskelbė pareiškimą, kuriame, be kitų suinteresuotųjų subjektų, primygtinai paragino JT žmogaus teisių tarybą nedelsiant sušaukti specialią sesiją;

AD. kadangi Tarptautinio baudžiamojo teismo III ikiteisminio tyrimo kolegija 2019 m. lapkričio 14 d. nusprendė leisti atlikti rohinjų deportacijos iš Mianmaro į Bangladešą nusikaltimo tyrimą; kadangi, remiantis paskutine 2019 m. rugsėjo 16 d. UNIFFM ataskaita, Mianmaro vyriausybė toliau vykdo plataus masto ir sisteminius išpuolius prieš Rachinų valstijoje likusius rohinjus, kurie prilygsta persekiojimui ir kitiems nusikaltimams žmoniškumui;

1. reiškia užuojautą ir paramą Mianmaro piliečiams, taikiai ir teisėtai kovojantiems dėl demokratijos, laisvės ir žmogaus teisių;

2. griežtai smerkia 2021 m. vasario 1 d. karinį valstybės perversmą, kurį 2021 m. vasario 1 d. surengė karinės pajėgos „Tatmadaw“, vadovaujamos generolo Min Aung Hlaingo, ir ragina „Tatmadaw“ visapusiškai gerbti 2020 m. lapkričio mėn. demokratinių rinkimų rezultatus, siekiant nepakenkti visai pastaraisiais metais padarytai demokratinei pažangai, nedelsiant atkurti civilinį valdymą, panaikinti nepaprastąją padėtį šalyje ir leisti visiems išrinktiems parlamento nariams vykdyti savo įgaliojimus, kad būtų atkurta konstitucinė tvarka ir demokratinių normų taikymas; ragina ES ir jos valstybes nares, taip pat tarptautinę bendruomenę nepripažinti Mianmaro karinės vadovybės, įskaitant generolą Min Aung Hlaingą, generolą Soe Winą ir laikinai prezidento pareigas einantį Myint Swe, ir imtis atitinkamų veiksmų;

3. ragina nedelsiant ir besąlygiškai paleisti prezidentą Win Myintą, valstybės patarėją Aung San Suu Kyi ir visus kitus neteisėtai dėl netikrų rinkimų, suklastotų rinkimų rezultatų arba kitų nepagrįstų kaltinimų, kurie neturi jokio pagrindo, sulaikytus asmenis; primena karinėms pajėgoms „Tatmadaw“, kad tokie kaltinimai dar labiau mažina pasitikėjimą jomis šalies viduje ir tarptautiniu lygmeniu; pabrėžia, kad Mianmaro karinės pajėgos turi išaiškinti, kokiu teisiniu pagrindu suimtieji buvo sulaikyti, taip pat turi užtikrinti, kad būtų visapusiškai gerbiamos jų teisės, įskaitant apsaugą nuo netinkamo elgesio, ir kad jie galėtų pasirinkti advokatus ir susitikti su savo šeimomis;

2021 m. vasario 11 d., ketvirtadienis

4. smerkia griežtas priemones, kurias „Tatmadaw“ nepriklausomiems aktyvistams, žiniasklaidai ir pilietinės visuomenės organizacijoms taikė karinio perversmo išvakarėse; ragina nedelsiant išlaisvinti visus pilietinės visuomenės aktyvistus, vienuolius ir žurnalistus, suimtus vien dėl to, kad išreiškė nepritarimą, ir primygtinai reikalauja, kad nebūtų trukdoma jų teisei taikiai protestuoti prieš šį neteisėtą perversmą ir kad civiliams nebūtų taikomos jokios represijos;

5. teigiamai vertina 2020 m. lapkričio 8 d. surengtus antruosius visuotinius demokratinius rinkimus ir ragina visas atitinkamas šalis griežtai paisyti Mianmaro liaudies valios; ragina visas šalis atnaujinti Mianmaro perėjimą prie demokratijos; primygtinai prašo nedelsiant sušaukti abejus Sąjungos Asamblėjos Rūmus ir inauguruoti jų narius bei paskirti aukščiausiąją šalies vadovybę, įskaitant prezidentą, viceprezidentus ir naują civilinę vyriausybę, laikantis visiško skaidrumo ir demokratijos principų; pakartoja vyriausiojo įgaliotinio ir pirmininko pavaduotojo pasiūlymą, kuriame jis nurodė, kad Europos Sąjunga yra pasirengusi remti dialogą su visais svarbiais suinteresuotaisiais asmenimis, kurie nori sąžiningai išspręsti šią situaciją ir grįžti prie konstitucinės tvarkos taikymo Mianmare;

6. ragina „Tatmadaw“ gerbti 2020 m. lapkričio 8 d. visuotinių rinkimų rezultatus, kuo greičiau panaikinti nepaprastąją padėtį ir perduoti įgaliojimus išrinktoms civilinėms valdžios institucijoms; primena, kad bet kokie įtarimai dėl rinkimų pažeidimų turi būti pagrįsti įrodymais ir ištirti tinkamomis demokratinėmis priemonėmis, visapusiškai laikantis teisėtų institucijų sprendimo; mano, kad dabartinė „Tatmadaw“ 2021 m. vasario 3 d. paskirta Sąjungos rinkimų komisija (UEC) yra neteisėta ir negali patvirtinti jokių ankstesnių ir būsimų rinkimų rezultatų; primygtinai prašo nedelsiant atkurti ankstesnę UEC;

7. ragina kariuomenę ir teisėtai išrinktą Mianmaro vyriausybę, kuriai vadovauja prezidentas Win Myint, pradėti laisvą ir sąžiningą naujos konstitucijos rengimo ir įgyvendinimo procesą, kuriame dalyvautų Mianmaro liaudis, siekiant tikros demokratijos ir valstybės, kurioje svarbiausia būtų visų Mianmaro žmonių gerovė ir klestėjimas, visų pirma garantuojant visų etninių grupių Mianmare, įskaitant rohinjus, pripažinimą ir atstovavimą joms, ir kurioje būtų užtikrinamas visų saugumas, laisvė, darna ir taika;

8. griežtai kritikuoja tai, kad varžomos pilietinės ir žmogaus teisės, taip pat ribojama saviraiškos ir susirinkimų laisvė, ir, atsižvelgdamas į tai, griežtai smerkia žiniasklaidos laisvės apribojimą atjungiant internetą ir ribojant bei blokuojant socialinės žiniasklaidos platformas, kaip antai „Facebook“ ir „Twitter“;

9. pabrėžia, kad, be vykstančios COVID-19 pandemijos, piliečiams papildomą grėsmę kelia telekomunikacijų blokavimas, taip pat vykstantis vidinis konfliktas, kuriame dalyvauja ginkluotos grupuotės ir dėl kurio keliose šalies vietose civiliams kyla pavojus; todėl pabrėžia, kad turi būti nedelsiant atkurtos visos telefono ir interneto ryšio paslaugos;

10. atkreipia dėmesį į vyriausiojo įgaliotinio ir pirmininko pavaduotojo pareiškimą, kuriame jis nurodė, jog Europos Sąjunga tikisi, kad bus nuolat užtikrinamas Mianmaro ir jos valstybių narių piliečių saugumas, ir kad ES apsvarstys galimybę imtis visų turimų priemonių, kuriomis būtų užtikrinta, kad vyrautų demokratija;

11. sveikina Mianmaro piliečius, kurie ilgus dešimtmečius kentėjo karinį valdymą ir kurie, nepaisydami turimų ribotų demokratinių laisvių, siekia demokratiško Mianmaro; žavisi jais dėl to, kad 2020 m. rinkimuose dalyvavo apytikriai 70 proc. rinkėjų, ir tai aiškiai rodo, kad piliečiai nori dalyvauti demokratiniame savo šalies valdyme;

12. pakartoja tvirtai remiantis Mianmaro pilietinę bendruomenę ir demokratijos šalininkus ir ragina ES ir jos institucijas toliau vykdyti priemones, kuriomis siekiama stiprinti pilietinę visuomenę, neatsižvelgiant į dabartinės karinės valdžios nustatytus dabartinius ir galbūt šiuo metu įgyvendinamus apribojimus;

13. pakartoja esantis tvirtai įsitikinęs, kad teisinės valstybės principas ir pagarba žmogaus teisėms yra itin svarbūs aspektai, siekiant tvaraus ir iš tiesų įtraukaus ekonomikos augimo ir klestėjimo;

14. pakartoja, kad, nepaisant to, jog Aung San Suu Kyi tinkamai nepasmerkė Mianmaro mažumų žmogaus teisių pažeidimų, ji tebėra Mianmaro piliečių demokratinių siekių bei teisingesnės ir demokratiškesnės ateities užmojų simbolis;

15. reiškia susirūpinimą dėl to, kad Mianmare „Tatmadaw“ skelbia vis daugiau suklastotos informacijos ir ja manipuliuoja, taip pat pastebi, kad tokių melagingų naujienų sklidimas Mianmare kelia nerimą;

16. primena, kad Mianmaras turi įgyvendinti savo prievoles ir įsipareigojimus, susijusius su demokratiniais principais ir žmogaus teisėmis, kurie yra itin svarbi VIG sistemos dalis; ragina Komisiją pradėti tyrimą pagal Bendrosios lengvatų sistemos (BSP) reglamento 19 straipsnio 1 dalies a punktą, siekiant sustabdyti prekybos lengvatas, iš kurių tam tikruose sektoriuose pelnosi Mianmaras, visų pirma įmonės, kurios priklauso kariuomenės nariams, ir tinkamai informuoti Parlamentą; primygtinai ragina ES ir jos valstybes nares daryti didesnį spaudimą „Tatmadaw“ ir imtis bet kokių galimų priemonių, kuriomis būtų užtikrintas įgaliojimų grąžinimas išrinktosioms valdžios institucijoms; ragina Komisiją, neatmetant jokių galimų priemonių, įskaitant sankcijų parengimą asmenims, atsakingiems už perversmą, parengti laipsniškas baudžiamąsias sankcijas, kad būtų tinkamai reaguojama į esamus pažeidimus ir galimus tolesnius pažeidimus, kartu atsižvelgiant į teigiamą anksčiau suteiktų prekybos lengvatų poveikį pilietinei visuomenei ir pilietinei ekonomikai;

17. ragina Komisiją skubiai paskelbti patarimus ES įsisteigusioms įmonėms perspėjant jas dėl žmogaus teisių, pavojaus reputacijai ir teisinės rizikos, kylančios palaikant verslo ryšius su Mianmaro kariuomene; griežtai ragina ES įsisteigusias įmones atlikti išsamų žmogaus teisių patikrinimą ir užtikrinti, kad jos neturėtų jokių ryšių su Mianmaro saugumo pajėgomis, jų pavieniais nariais arba jiems priklausančiais ar jų kontroliuojamais subjektais, ir kad jie tiesiogiai ar netiesiogiai neprisidėtų prie kariuomenės vykdomo išpuolio prieš demokratiją ir žmogaus teises; ragina ES įsisteigusias įmones, įskaitant patronuojančiąsias bendroves ir patronuojamąsias įmones, skubiai iš naujo įvertinti savo verslo ryšius Mianmare ir sustabdyti bet kokius ryšius su įmonėmis, kurios yra susijusios su kariuomene; atkreipia dėmesį į šiuo metu rengiamus įmonių išsamaus patikrinimo teisės aktą, kuriame nustatomos išsamaus žmogaus teisių padėties patikrinimo prievolės ES įmonėms ir bendrojoje rinkoje veikiančioms įmonėms, taip užtikrinant, kad įmonės, kurios prisideda prie žmogaus teisių ir tarptautinės žmogaus teisių teisės pažeidimų Mianmare arba yra su jais susijusios, būtų patrauktos atsakomybėn pagal nacionalinę teisę;

18. ragina ES institucijas ir kitas tarptautines finansų organizacijas kruopščiai tikrinti karinių pajėgų „Tatmadaw“ ir jų narių finansinę veiklą ir išsamiai nustatyti, kokių tinkamų priemonių galėtų būti imtasi, jeigu Mianmaro padėtis negerės arba taps dar prastesnė;

19. ragina ES ir valstybes nares skatinti tarptautinį koordinavimą, siekiant užkirsti kelią bet kokiam neteisėtam prekių eksportui iš Mianmaro, kai toks eksportas duos konkrečią ekonominę naudą kariuomenei, ir nutraukti neteisėtų prekių gamybą, ypač gamtos išteklių naudojimą, pvz., neteisėtai kertama mediena;

20. ragina Tarybą peržiūrėti ir galbūt pakeisti ES ginklų embargą Mianmarui, siekiant užtikrinti, kad embargas būtų taikomas stebėjimo įrangai ir dvejopo naudojimo produktams, kuriuos kariuomenė gali naudoti taikydama griežtas priemones teisėms ir nesutikimui;

21. ragina ES tęsti pagalbos šalies piliečiams programas ir pradėti teikti paramą būtinais atvejais, atsižvelgiant į dabartinę krizę, įskaitant humanitarinę pagalbą ir demokratinės paramos iniciatyvas; smerkia 2020 m. liepos 1 d. Austrijos, Lenkijos, Nyderlandų, Prancūzijos, Suomijos ir Vokietijos sprendimą sustabdyti Mianmaro 98 mln. JAV dolerių skolos mokėjimą siekiant padėti šaliai valdyti sunkias COVID-19 pandemijos pasekmes; ragina valstybes nares užtikrinti, kad pagalba vystymuisi nebūtų teikiama per Mianmaro vyriausybės kanalus, kuriuos dabar kontroliuoja „Tatmadaw“;

22. mano, kad ASEAN gali būti naudojamas kaip tarptautinės bendruomenės Mianmarui teikiamos pagalbos kanalas, kaip tai buvo praėjus ciklonui „Nargis“, nuniokojusiam Mianmarą 2008 m.; be to, ragina ASEAN atlikti aktyvų tarpininko vaidmenį sprendžiant dabartinę krizę Mianmare; mano, kad rinkimų stebėjimo misijos gali būti veiksminga ASEAN priemonė, siekiant remti demokratijos stiprinimą jos valstybėse narėse, nes šios misijos papildomai sustiprina rinkimų proceso teisėtumą;

23. ragina vyriausiąjį įgaliotinį ir pirmininko pavaduotoją glaudžiai bendradarbiauti su bendraminčiais partneriais, kaip antai Jungtinėmis Amerikos Valstijomis, Jungtine Karalyste, Japonija, Indija, Australija, Kanada ir ypač ASEAN narėmis, ir racionalizuoti pozicijas ir iniciatyvas, siekiant kuo greičiau atkurti civilinį valdymą Mianmare;

24. ragina tarptautinius humanitarinius stebėtojus, įskaitant ES specialųjį įgaliotinį žmogaus teisių klausimais, JT specialųjį pranešėją žmogaus teisių padėties Mianmare klausimais ir specialiosioms ŽTT Procedūroms nedelsiant suteikti nekliudomas galimybes patekti į visą Mianmaro teritoriją; palankiai vertina glaudų ES ir JT bei kitų tarptautinių organizacijų bendradarbiavimą Mianmaro klausimu;

2021 m. vasario 11 d., ketvirtadienis

25. teigiamai vertina JT Saugumo Tarybos pareiškimą, kuriame raginama nedelsiant paleisti visus sulaikytus asmenis; ragina JT Saugumo Tarybą pasitaikius pirmai progai priimti rezoliuciją, kurioje pasmerkiamas „Tatmadaw“ karinis perversmas ir nustatomos aiškios, privalomos ir įgyvendinamos pasekmės, jeigu „Tatmadaw“ toliau pažeidinėtų demokratinius procesus;

26. ragina ES ir jos valstybes nares remti rezoliucijos dėl Mianmaro priėmimą kitoje JT ŽTT sesijoje;

27. taip pat ragina Kiniją ir Rusiją aktyviai dalyvauti taikant tarptautinės demokratijos priemones ir laikytis savo, kaip nuolatinių JT Saugumo Tarybos narių, įsipareigojimų, ir tikisi, kad jos atliks konstruktyvų vaidmenį nagrinėjant padėtį Mianmare;

28. giria Jungtinių Tautų generalinį sekretorių Antonio Guterresą už jo griežtus žodžius dėl Mianmaro kariuomenės veiksmų ir palankiai vertina ASEAN pirmininko pareiškimą dėl pokyčių Mianmaro Sąjungos Respublikoje, kuriame pabrėžta, jog svarbu laikytis demokratijos principų, teisinės valstybės ir gero valdymo principų, pagarbos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugai;

29. primena, kad Mianmaras yra daugiatautis, ir primygtinai ragina „Tatmadaw“ visapusiškai gerbti visų etninių grupių neatimamas teises, ir pabrėžia, kad Europos Sąjunga toliau atidžiai stebės karinių pajėgų vadovų veiksmus mažumų, visų pirma rohinjų, kurie praeityje jau patyrė didelių žiaurumų, atžvilgiu; atsižvelgdamas į tai, reiškia dėkingumą ir pagarbą Bangladešo vyriausybei ir piliečiams, kurie priėmė ir toliau priima apytikriai milijoną rohinjų pabėgėlių iš Mianmaro; tvirtai pabrėžia, kad Mianmaras galiausiai yra atsakingas už šiuos pabėgėlius ir turi užtikrinti saugų, humanišką ir tvarkingą jų repatriaciją ir reintegraciją Mianmare; ragina suteikti Mianmarui visapusišką ir nekliudomą prieigą prie humanitarinės pagalbos;

30. pakartoja, kad griežtai smerkia visus ankstesnius ir dabartinius žmogaus teisių pažeidimus ir sistemingus, plataus masto išpuolius, įskaitant žudymą, priekabiavimą, žaginimą ir turto naikinimą, kurie, remiantis UNIFFM ir Jungtinių Tautų vyriausiojo žmogaus teisių komisaro biuro duomenimis, prilygsta genocidui, karo nusikaltimams ir nusikaltimams žmoniškumui, kuriuos įvykdė ginkluotosios pajėgos prieš rohinjus; pabrėžia, kad „Tatmadaw“ nuolat nesilaikė tarptautinės žmogaus teisių teisės ir tarptautinės humanitarinės teisės;

31. palankiai vertina tai, kad ES Užsienio reikalų taryba atnaujino ir pratęsė 2018 m. sankcijas, taikomas „Tatmadaw“ kariškiams ir pareigūnams, pasieniečiams ir policininkams, atsakingiems už sunkius rohinjų žmogaus teisių pažeidimus, ir tikisi, kad tokių asmenų sąrašas bus nuolat peržiūrimas pagal sankcijų režimą;

32. pakartoja, kad remia TBT vyriausiojo prokuroro sprendimą pradėti preliminarų tyrimą dėl prieš rohinjus įvykdytų nusikaltimų ir bet kokią tinkamą iniciatyvą, kuria prisidedama prie asmenų, atsakingų už šiuos žiaurumus, įskaitant generolą Min Aung Hlaingą ir generolą Soe Weną, patraukimą atsakomybėn;

33. ragina Tarybą pakeisti dabartinės ribojamųjų priemonių sistemos turinį, kad į jį būtų įtraukti demokratijos pažeidimai, ir praplėsti tikslines sankcijas visiems Mianmaro kariuomenės vadams, įskaitant visus susijusius su perversmu ir kitus juridinius asmenis, tiesiogiai dalyvavusius perversme;

34. labai palankiai vertina ES kaip lyderės vaidmenį kuriant Jungtinių Tautų Mianmarui skirtą nepriklausomą tyrimo mechanizmą, siekiant surinkti, sukaupti, išsaugoti ir išnagrinėti sunkiausių tarptautinių nusikaltimų ir pažeidimų, įvykdytų Mianmare nuo 2011 m., įrodymus; ragina Mianmarą bendradarbiauti su tarptautiniais partneriais, siekiant užtikrinti atskaitomybę, įskaitant tai, kad IIMM galiausiai būtų suteikta galimybė nekliudomai patekti į šalį; ragina ES, jos valstybes nares ir tarptautinę bendruomenę užtikrinti, kad mechanizmas turėtų reikiamą paramą, be kita ko, finansinę, kad galėtų vykdyti savo įgaliojimus;

35. ragina vyriausiąjį įgaliotinį ir pirmininko pavaduotoją ir valstybes nares atidžiai stebėti padėtį Mianmare ir ragina vyriausiąjį įgaliotinį ir pirmininko pavaduotoją reguliariai teikti informaciją Parlamento Užsienio reikalų komitetui, siekiant užtikrinti tinkamą parlamentinį dialogą dėl šios svarbios ir susirūpinimą keliančios padėties;

36. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją teisėtam Mianmaro prezidentui ir vyriausybei, Komisijos pirmininkės pavaduotojui ir Sąjungos vyriausiajam įgaliotiniui užsienio reikalams ir saugumo politikai, Komisijai, ES specialiajam įgaliotiniui žmogaus teisių klausimais, ES valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams, Jungtinių Amerikos Valstijų, Jungtinės Karalystės, Japonijos, Indijos, Australijos, Kanados vyriausybėms ir parlamentams, ASEAN valstybėms narėms, Pietryčių Azijos valstybių asociacijos (ASEAN) generaliniam sekretoriui, ASEAN Tarpvyriausybinei žmogaus teisių komisijai, JT specialiajam pranešėjui žmogaus teisių padėties Mianmare klausimais, JT pabėgėlių reikalų vyriausiajam komisarui ir JT žmogaus teisių tarybai, Pyidaungsu Hluttaw (Mianmaro / Birmos Sąjungos asamblėjai), Mianmaro prezidentui, valstybės patarėjai ir karinėms pajėgoms.